

Årsmelding 2012

66. arbeidsår

VEST-AGDER
BONDELAG

Innhold

Innhold.....	2
Forord	3
A. NORGES BONDELAG	4
Medlemsorganisasjonen	4
Årsmøtet i Norges Bondelag 2012	4
B. VEST-AGDER BONDELAG	5
Æresmedlemmer:.....	5
Tillitsvalgte i Vest-Agder Bondelag 2012/2013:	5
Representasjon og verv	6
Fylkeskontoret	6
Fylkeskontorets nettsider.....	7
C. ORGANISASJONSARBEIDET I FYLKET	8
Styresaker	8
Arbeidsplan Vest- Agder Bondelag 03.12 - 03.13	9
Årsmøtet 2012	11
Jordbruksforhandlingene 2012 - brudd og aksjoner!	12
Andre styresaker.....	14
Møter, kurs og arrangementer	15
Lokallagene per 31.12.12. :	20
Medlemstallet i lokallagene i 2011	24
Medlemstallet i lokallagene i 2012 :	24
Hilsen fra Vest-Agder Bygdekvinnelag	25
E. REGNSKAP	27

Forord

2012 var året da Norges Bondelaget brøyt jordbruksforhandlingene. Gatene ble fylt opp av bønder som demonstrerte og avisene ble fulle av stoff om norsk matproduksjon. 2012 var også året da en norsk regjering endelig viste handlekraft og utnyttet potensialet i gjeldene WTO avtale. Endringer i praktisering av toll på viktige varer ble varslet i statsbudsjettet. Det var et viktig verdivalg. Om det skal være matproduksjon i et land eller ikke er et valg om hva slags samfunn man vil tilby sine innbyggere.

I 2013 er det *stemmerettsjubileum* i Norge. Det er hundre år siden kvinner i Norge, som et av de aller første land i verden, fikk alminnelig stemmerett. Alminnelig stemmerett for alle er ansett som en viktig forklaringsnøkkel for hvorfor Norge har utviklet seg så positivt som det har. Vi har tatt alle ressurser i bruk.

Norsk landbruk klarte å markere seg sterk i den offentlige debatten i 2012 nettopp pga at vi er godt organisert. Det er bygd kunnskap og ansvarsfølelse rundforbi i hele kongeriket. Dette har vært viktig for utviklingen av vår næring gjennom hele forrige århundre- og var en suksessfaktor i år også. For å legge grunnlaget for at vi fortsatt kan jobbe for våre interesser i hele Agder, markerer vi *Stemmerettjubileet*. I sammen med *Samarbeidsrådet*, setter vi gang et prosjekt som har som formål å få flere kvinner og unge til å bli tillitsvalgte. Jeg håper dere hjelper oss å løfte fram de gode kandidatene.

Fylkestyremedlemmer, lokallagsledere og styremedlemmer, ansatte på Agderkontoret - og alle andre gode samarbeidspartnere: Tusen takk for god innsats i 2012 for å sikre en matproduksjon på Agder, også i framtiden. Det står spennende oppgaver og venter på oss i 2013 også.

Birte Usland, fylkesleder i Vest- Agder Bondelag.

Foto: øystein moi

A. NORGES BONDELAG

Medlemsorganisasjonen

Alle som støtter Norges Bondelags formålsparagraf kan være medlem. Alle er direkte medlemmer i Norges Bondelag. Foretak, herunder samdrifter, kan være medlem i Bondelagets Servicekontor AS. Det følger både rettigheter og plikter med medlemskapet. Norges Bondelag bestod 31/12-2012 av 61.859 medlemmer, fordelt på 18 fylkeslag og ca 580 lokallag. I Vest-Agder Bondelag var det, på samme dato, 1186 medlemmer.

Foto: øystein moi

Årsmøtet i Norges Bondelag 2012

Årsmøtet er sammensatt av utsendinger fra fylkeslaga, representantskapet i Norges Bondelag, Norges Bygdekvinnelag og Norges Bygdeungdomslag.

Årsmøtet 2012 var lagt til "Radisson Blu Hotell" på Lillehammer, 13. til 14. juni.

Årsmøtedelegatene fra Vest-Agder Bondelag var Birte Usland, Audun Meland, Birger Reve og Tor Erik Leland.

Fra Vest-Agder Bygdekvinnelag møtte Anne Lill F. Roland

B. VEST-AGDER BONDELAG

Bondelagsfolk fra begge agderfylkene smiler velvillig til fotografen i en velfortjent pause under årsmøtet på Lillehammer.

Framme f.v. Birte Usland, Erik Fløystad, Knut Erik Ulltveit og Olav Lidtveit

I midten, f.v. Anne Lill F. Roland og Audun Meland

Bak f.v. Alf Eivind Myren, Birger Reve, Tor Erik Leland og Finn Aasheim (foto: øystein moi)

Æresmedlemmer:

Roar Dokmo, Aust og Vest-Agder Bondelag og Bondelaget i Kristiansand.

Odd Mæland, Vest-Agder Bondelag

Jens Heggelund Smith, Lindesnes Bondelag.

Bjarne Dønnestad, Bondelaget i Kristiansand.

Kåre Refsnes, Lista Bondelag.

Johannes Solås, Lyngdal Bondelag

Tillitsvalgte i Vest-Agder Bondelag 2012/2013:

Styret:

Birte Usland, Marnardal, leder

birteus@online.no 412 84 837

Audun Meland, Eiken, nestleder

audun@stiland.no 909 90 763

Birger Reve, Lista

kviljo@online.no 901 68 556

Gunn Siri Ousdal, Sirdal

gu-ou@online.no 452 00 277

Ruth Veronica Bryggeså, Hægebostad

v.brygg@gmail.com 994 42 132

Anne-Lill Fjell Roland, Songdalen(VABK)

anne.lill.roland@gmail.com 906 83 524

1. vara: Tor Erik Leland, Audnedal

torleland@hotmail.com 470 11 157

2. vara: Inger Liv Røyter Thoresen, Vennessla

inger.liv@hotmail.com 916 80 387

3. vara: Vidar Løvdal, Vennessla

vidarlovdal@hotmail.com 909 30 946

Møteleder årsmøtet:

Søren Seland, Audnedal - (vara: Jan Harald Lohne)

Valgmemnd:

John Øyslebø (leder)	Marnardal	916 32 264
Åse Bente Sinnes	Sirdal	938 51 046
Jan Harald Lohne	Lindesnes	977 25 360
<u>1.vara</u>		
Ann - Margret Haaland	Audnedal	952 45 089
<u>2. vara</u>		
Halvard Bjerland	Songdalen	950 76 494

Representasjon og verv

Vest-Agder Bondelag har hatt følgende representasjon og verv:

Utvalg	Navn	Vara
Arbeidsutvalget	Birte Usland/Audun Meland	
Aksj.leder - jordbruksforhandlingene	Birger Reve	
Innovasjon Norge, styret	Birte Usland	
Flerbruksplan Mandalsvassdraget	Sigurd Haraldstad	
Distr.råd HV - samarbeid med Rogal.	Audun Meland	Gunnleiv Risa
Kulturlandskapsgruppa Vest-Agder	Audun Meland	Birte Usland
Regional miljøplangruppe	Audun Meland	Birte Usland
Regiongruppe Landbrukets HMS	Veronica Bryggeså	
Styret i LSA og Landbruksselskapene	Birte Usland	Erik Fløystad
Kontaktutvalget for rovvilt, VA	Gunn Siri Ousdal	Finn Aasheim
Samarb.utv. Bondelaget / Gjensidige	Øystein Moi	
Styret VA Bygdekvinnelag	Gunn Siri Ousdal	
Arb.gruppe økologisk landbruk	Katrine H. Jarnes	Birger Reve
Setesdalsheiene	Gunn Siri Ousdal	
Prosjekt "Landbruk på dagsorden"	Birte Usland	
Styret i Landbrukets Dag BA	Reidun Svaland	
Kontaktpers. "Inn på tunet "	Anne Lill Roland	
Referansegr. "Lokal mat på Agder"	Anne Lill Roland	
Styringsgruppe Saueprojekt VA	Audun Meland	
Styringsgruppe Melkeprosjekt VA	Audun Meland	
Komp.nettverk for lokalmat sør	Finn Aasheim	Olav Sande (R)

Fylkeskontoret

Ansatte på kontoret har i meldingsåret vært: org.sjef Finn Aasheim, førstekons. Turid Breistøl - og rådgiver Øystein Moi. I tillegg har Ingjerd Modal vært engasjert en periode, på deltid, i et omfattende arbeid med å oppdatere medlemslistene m.h.t. mobilnummer og e-postadresser. Dette for å kunne nå ut til medlemmene våre med informasjon på en rask og effektiv måte. Arbeidet ble avslutta i desember 2012 - og vi vil benytte anledningen til å takke Ingjerd Modal for vel utført arbeid.

Ingjerd Modal har gjort en flott jobb med å oppdatere medlemsregisteret. (foto: øystein moi)

Fylkeskontorets nettsider

Det er i meldingsåret lagt ned betydelige ressurser i å bygge om - og ikke minst øke frekvensen på oppdateringer på nettsiden vår. Statistikken viser nå en jevn økning i antall treff pr. døgn - og det er også positivt å registrere at regionale media nå bruker vår nettside for å spore opp aktuelt landbruksstoff.

En savner imidlertid engasjement og bidrag fra egne medlemmer når det gjelder aktuelt stoff til Agderkontorets nettsider.

I løpet av våren 2013 vil nettsidene til NB, og til alle fylkeskontorene, gjennomgå en total ombygging og strukturendring. En vil da forhåpentligvis finne nettsider som er mer oversiktlige, mer brukervennlige - og mer fremtidsrettet.

En faggruppe, sentralt i NB, har jobbet med dette høsten 2012 - og videre inn i vintersesongen 2013.

Øystein Moi, fra Agderkontoret, er med i denne faggruppen.

NORGES BONDELAG Kontakt oss | Ledige stillinger | Information in English

Om Bondelaget | **Fylkenes sider** | Medlem | Tema | Tjenester | Presse | Jus og skatt | N

Du er her: [Forsiden](#) > [Fylkenes sider](#) > Agderkontoret Skriv ut

Kontakt oss på: agder@bondelaget.no, tlf: 38 07 19 71

Norges Bondelag Agderkontoret

Om å skjære av seg hele beinet..

[19.02.2013] Av Per Ole Ranberg: ..da er det bare en ting å gjøre; det er på tide å innføre et totalforbud mot å kappe land. Det er forbundet med blod og ubotelig skade for all framtid, rett og slett. Så får heller framtida vise om vi blir nektet spill og internett, vise om utøvelsen av slikt spill fører til spill av blod og ubotelig sosial skade - for all framtid...

[Les mer](#)

Februar 2013
Ma Ti On To Fr Lø Sø
1 2 3

Det blir ofte stressomme dager for organisasjonssjefen på Agderkontoret, og da er det selvsagt viktig med sunn, kortreist og næringsrik kost mellom øktene ... (foto: øystein moi)

C. ORGANISASJONSARBEIDET I FYLKET

Styresaker

I 2012 ble det holdt 7 styremøter. Styret behandlet totalt 51 saker i 2012.

22.- 23.august var det felles styremøte med Aust-Agder i Tovdal, nærmere bestemt på Hillestad feriehytter. På vei mot vår endelige destinasjon i Tovdal, stoppet vi på Svenes, hos hjorteoppdretteren Olav Rosef. En kunnskapsrik mann, bonde og veterinær som kunne fortelle oss det meste om hjortedyret - og om hjorteoppdrett generelt.

Aust- og vestegder på venskapeleg fagtur til Tovdal. Her er de avfotografert, helt frivillig, under et stopp på hjortefarmen til Olav Rosef på Svenes. Bak f.v. Alf Eivind Myren, Birger Reve, Finn Aasheim, Olav Rosef, Tor Erik Leland, Anne Lill F. Roland (i blå jakke - i midten, t.h.) Olav Lidtveit og Knut Erik Ulltveit. Framme f.v. Erik Fløystad, Fatima Aakhus, Birte Usland, Gunn Siri Ousdal og Erling Brekkemoen

Arbeidsplan Vest- Agder Bondelag 03.12 - 03.13

Våre verdier: Jordnære, Driftige, Imøtekommende, Pågangsmot

- Kjærlighet til norsk mat -

MÅL	TILTAK	RESULTAT
Styrking av org. arbeidet og utvide kontakten med lokallagene	Økt satsing på opplæring av tillitsvalgte. Økt satsing på bruk av SMS og internett. God info-flyt til lokallagsstyrene. Rekruttere kvinner til tillitsverv. Velkomstpakke til nye medlemmer. Verving av nye medlemmer	Ledermøtet nov + 2 fylkesstyremedlemmer på kurs feb 13. Mobilnr. og e-postadr. samlet inn og tatt i bruk. Info pr. e-post/post til leder Initiativ til likestillingsprosjekt – LSA Ikke egen pakke – sjekka sentral pakke Aktive i sentral kampanje. Forlenget to mnd inn i 2013
Være synlige i samfunnsdebatten m.h.t. landbrukspolitiske saker. Jobbe for best mulig resultat i jordbruksforhandlingene.	Aktiv deltakelse i LSA Samle innspill fra lokallagene Gi uttale til jordbruksforhandlingene. Være aktive internt i NB - og overfor det politiske miljøet.	Styreleder til årsmøtet, medl. Seinere Gjennomført Sammen med Aust-Agder mars 2012 Fulgt opp alle møter. Innlegg/debatt. Mye aktivitet mot fylkespolitikere og andre høst 2012, vinter 2013
Være pådrivere i arbeidet med landbruksrelatert næringsutvikling.	Strategiplaner i regi av fylkesmann og fylkeskomm. krever aktiv deltakelse. Samarbeide med AA om å opprettholde styreplass i Innovasjon Norge.	Deltatt i strategiarbeid – ”partnerskapet” Birte styremedlem i IN-Norge

	<i>VA Bondelag skal ha plass i styringsgrupper for Melkeprosjektet og Saueprosjektet, samt i referansegruppa for Lokal Mat på Agder.</i>	<i>Audun i melkeprosjekt og saueprosjekt Anne-Lill i Lokalmatprosjekt</i>
<i>Følge opp saker som angriper eiendomsretten, grunneierrettigheter, og ressursforvaltning.</i>	<i>Bistå medlemmer med faglig hjelp - og evt. juridisk bistand. Bistå lokallag med uttalelser i høringssaker. Delta i kontaktutvalget for rovdyr i VA - og følge opp forvaltn.plan for rovdyr Reg.1 Søke om fellingstillatelse når dette er nødv.</i>	<i>Løpende Pr. telefon til flere lag Gunn-Siri og Finn i utvalget Gitt innspill med andre organisasjoner Søkt ved flere anledninger</i>
<i>Holde oss orientert om WTO-avtalen og holde jevnt fokus på EU-spørsmålet</i>	<i>Aktivt info.arbeid - og følge NB sine tiltak når dette er nødvendig. Økonomisk støtte til VA-Nei til EU</i>	<i>Intet nytt fra WTO Gitt bevilgning til VA-NtEU</i>
<i>Kommunikasjon</i>	<i>Oppdaterte, egne nettsider : www.bondelaget.no/agder Aktiv deltakelse: Naturligvis og Åpen Gård (4 arr.) Alliansebygging gjennom politiske kontakter på kommune, fylkes - og stortingsnivå. Invitere nøkkelpersoner til styremøter og andre arrangementer hvor dette er naturlig.</i>	<i>Høy aktivitet på nett – Beste fylkeskontor! Stand på Naturligvis, Åpen Gård i Kristiansand og Lista Tett oppfølging under forhandlinger og brudd. Aktive i fylkeskommunens Landbruksforum, m.m. Innovasjon Norge på styremøte i august. Kontakt med LO og med naturbruksskolene</i>

Anne Lill F. Roland har den totale oversikten på foring, stell, inseminering, kalving og melkemengde når ho skrur på den moderne EDB-maskinen som er installert i kontoret henne i fjøset på Finsland. (foto: øystein moi)

Oppslutningen var meget god da det blei aksjonert i forbindelse med jordbruksforhandlingene 2012. Her et bilde fra Kvadraturen i Kristiansand, bare et steinkast fra Fylkeshuset. (foto: øystein moi)

Årsmøtet 2012

Fylkesårsmøtet blei arrangert på Quality Hotell Sørlandsparken, 7. - 8. mars.
Første dag av møtet ble avviklet sammen med Aust-Agder Bondelag

Onsdag 7.mars var satt av til møtet "**Ny landbruksmelding - Økt regionalt handlingsrom - Nye muligheter**" der mer enn 80 gjester fra lokallagene, ordførerkorpsset, fylkespolitikken, stortingsbenken og andre landbruksorganisasjoner deltok.

Innledere var Nils T. Bjørke, Birte Usland, og Erik Fløystad fra Bondelaget, Bjørgulv S. Lund, fylkesordfører i Aust-Agder, Anne Britt Bjørdal, Innovasjon Norge - og Torunn Lauvdal fra Universitetet i Agder / Sørlandsutvalget. Stortingsrepresentant Kari Henriksen (AP) og Svein Harberg (H) oppsummerte før vi hadde en trivelig festmiddag. Formelt årsmøte blei satt torsdag 8.mars med Søren Seland som møteleder.

Gode representanter for aktive bondelagsmedlemmer i Vest- Agder. Gunnar Hangeland (l.v.) og Sven Haugom (foto: øystein moi)

Årsmøtet blei gjennomført på en rask og grei måte. Godkjenning av innkalling, godkjenning av saksliste og årsmelding. Navneoppropet bekreftet at hverken Mandal eller Songdalen var representert på Årsmøtet.

Årsmeldingen blei presentert av Audun Meland.

Styrets forslag til arbeidsplan blei lagt fram av Gunn Siri Ousdal.

Da organisasjonssjef Finn Aasheim hadde gått gjennom regnskapet blei også dette tatt til orientering av et samlet Årsmøte.

Lista Bondelag ble kåret til årets lokallag 2011.

Jordbruksforhandlingene 2012 - brudd og aksjoner!

Vest-Agder Bondelag sendte et felles innspill med fylkesbondelaget i Aust-Agder før forhandlingene.

Oppsummering over de mest prioriterte tiltakene

Våre hovedprioriteringer ved årets jordbruksoppgjør er:

1. Styrke økonomien i grovfôrbaserte produksjoner og i beitebruken
2. Investeringsvirkemidler
3. Styrke tollvernet
4. Fraktordninger (Se kapittel 3)
5. Velferd (Se kapittel 7)
6. Felles Agder/Telemark-tall (Se sist i kapittel 1)

Bakgrunn og forutsetninger for høringsuttalen:

Vi har merket oss at Agder og Telemark, sammen med noen andre landsdeler, er trukket fram som områder med særlige utfordringer i forslaget til ny landbruksmelding. Vi forventer at alle partene i jordbruksforhandlingene legger til rette for ekstra styrking av disse områdene.

Vi tilhører en region med de laveste jordbruksinntektene og den raskeste takten i bruksnedlegging, spesielt når det gjelder melkeproduksjon og sauehold.

Fylkestyrene legger i sin uttale til jordbruksforhandlingene avgjørende vekt på følgende forutsetninger:

- Utfordringene på Agder kan ikke bare løses ved å legge til rette for større enheter. Det må fortsatt være mulig å opprettholde kombinasjonsbruk og deltidsbruk. Utvikling er mer enn økt volum. Effektivitetsbegrepet i jordbruket må også omfatte evnen til å ta i bruk hele gårdens ressurser – der de er.
- Inntektsgapet mellom bønder og andre sektorer er altfor stort. Vi støtter regjeringens mål om å videreutvikle inntekts- og velferdspolitikken i landbruket og merker oss formuleringen i landbruksmeldingen: ”...**gode inntektsmuligheter er det viktigste virkemiddelet for å nå de jordbrukspolitiske målene**”.
- Omfordeling av budsjettmidler mellom produksjoner er ikke akseptabelt.
- Kostnadsøkninger knytta til driftsmidler som energi, gjødsel, kraftfôr og renter må kompenseres fullt ut.

Videre legger vi vekt på at:

- Det er distriktjordbruket som legitimerer landbruket i Norge.

- Behovet for investeringer i næringa er stort.
- Regjeringen har som mål å øke matproduksjonen med 20 % på 20 år. Denne økningen må skje over hele landet og vi forventer at det legges opp til samme mål for vår region.
- Det er en kjempeutfordring å rekruttere nye generasjoner til landbruket.
- Klimautfordringene tilsier en helt nødvendig omlegging til fornybar energi. Forutsatt bedre rammebetingelser kan landbruket bidra vesentlig til slik omlegging.
- Effekten av kostnadsreduksjoner i størst mulig grad må bli igjen i næringa og bidra til inntektsløft.

Inntektsløft:

For å redusere inntektsgapet i forhold til andre grupper og til resten av landbruket må inntektsmulighetene i næringa styrkes betydelig.

Inntektsløftet må først og fremst komme på følgende områder:

- Uttak av priser i markedet (der det er mulig)
- Økte tilskudd med direkte inntektsvirkning
- Økte beitetilskudd
- Styrking av fraktordninger
- Fjerne eller redusere avgifter på landbrukets innsatsfaktorer
- Andre tiltak som bidrar til kostnadsreduksjoner

Omlegging av statistikkgrunnlaget. Tallgrunnlag og –inndeling for jordbruksoppgjøret

Som et grunnlag å målrette og effektivisere virkemiddelbruken i jordbruksavtalen bedre overfor Agder og Telemark, ber vi om at en finner fram og gjør mer bruk av felles regionvise tall for de tre fylkene, i stedet for å legge Telemark inn i en stor Østlandskategori, og Agder til Rogaland. Dette er spesielt viktig for statistikk som måler utviklingen av volum i de enkelte produksjoner og for inntektsutviklingen i de samme produksjonene samlet, og på referansebruksnivå.

Brudd og aksjoner!

For første gang siden år 2000 endte jordbruksforhandlingene 2012 med brudd. Etter at regjeringen Stoltenberg hadde lagt fram ny Stortingsmelding om mat- og landbruk i april, fant ikke jordbrukets organisasjoner statens tilbud til å være i samsvar med meldingens tydelige mål om 20 % økning av matproduksjonen de neste 20 år.

Etter å ha sondert statens forhandlingsrom valgte Bondelaget og Småbrukarlaget å gå til brudd før reelle forhandlinger kom i gang.

Bruddet viste at når Bondelaget vil, er vi gode på mobilisering. Med traktorer, egen låve og store bannere markerte vi oss tydelig foran fylkeshuset i Kristiansand, til vi fikk overrakt statens øverste representant, fylkesmann Ann-Kristin Olsen, vårt klare budskap. Flere lokallag organiserte traktorkjøring i byene Kristiansand, Mandal, Farsund og i Eiken(!). En rekke rundballer hadde påskrifter som viste bøndernes reaksjoner.

Bondelaget blokkerte flere møller, for å vise at det daglige brød ikke er en selvfølge. Som vi antok medførte dette at mange av Vest-Agders butikker, kortvarig var tomme for brød pga publikums hamstring.

Våre aksjoner ble avsluttet med et mektig Bondetog i Oslo 21. mai. Mer enn 2.000 stolte bønder, inkl. ca. 85 fra Agder marsjerte gjennom byen denne dagen.

Både publikums- og medias reaksjoner på våre aksjoner var nesten udelt positive, og var med på å gi tydelige signaler til en noe overrasket regjering.

Kamplare vestegder foran Fylkeshuset i Kristiansand.. Snart kommer Fylkesmannen ...
(Foto: øystein moi)

Andre styresaker

Rovdyr

2012 ble et hektisk år med besøk av ”mer enn en ulv” i Agderfylkene gjennom hele beitesesongen. SNO bekreftet at 59 døde sau og lam var tatt av ulv. Det ble også dokumentert tap til ørn. Til tross for stor sannsynlighet, ble det ikke dokumentert tap til gaupe. Hele 1.082.656 kr ble utbetalt i erstatninger. 2.755 sau og 4.162 lam ble sluppet på beite. Av disse ble 79 sau og 375 lam erstattet som rovdyrskade. Også en kvige ble erstattet for tap til ulv. Vest-Agder Bondelag har hatt høy aktivitet i forhold til å sikre fellingstillatelser, lisensjakt med mer. Søknad om skadefelling sendt i mai ble avslått etter klage helt til Miljøverndepartementet. Søknader i beitesesongen har blitt innvilget, og skadefellingslag har gjort mange fellingsforsøk. Fra 1. oktober har det vært åpnet for lisensjakt på 2 ulv i Agder og Telemark. En hannulv ble felt i Telemark 1. februar 2013.

Innspill til BU-prisen i Vest-Agder

Fylkestyret ga innspill på flere gode kandidater. Prisen gikk til slutt til Skeime gård i Farsund kommune. Gunn og Arvid Skeime fikk prisen først og fremst for oppbyggingen av sin selvbetjente gårdsbutikk.

Saueprojekt i Vest-Agder

Prosjektet, som Vest-Agder Sau og Geit har tatt initiativ til, har hatt høy aktivitet i 2012. Prosjektleder Ove Myklebust bidrar til optimisme i saueneringen. I prosjektet står kompetanse og rådgiving i fokus. Audun Meland representerer Vest-Agder Bondelag i styringsgruppa.

Melkeprosjektet

Etter initiativ fra Tine ble et melkeprosjekt i Vest-Agder starta opp høsten 2011. Det var ikke mulig å få til ønsket finansiering. Med unntak av kurs i driftsledelse har det vært begrenset aktivitet i 2012. Vest-Agder Bondelag v/Audun har plass i styringsgruppa.

Annet:

- Gitt felles innspill til Regionalt Utviklingsprogram (RUP) for Agder
- Gitt felles innspill til "vesentlige vannforvaltningsspørsmål" for Vanndirektivet
- Gitt innspill til Regionalt planprogram
- Gitt innspill til, og deltatt i arbeidet med, nytt Regionalt Bygdeutviklingsprogram (BU-ordningen og Regionalt miljøprogram (RMP)).
- Støttet Vest-Agder Nei til EU med kr. 10.000,-
- Intensivert samarbeidet med Aust-Agder og Telemark etter at regionen fikk omtale som område med særlige utfordringer i den nye Landbruksmeldingen
- Innledet samarbeid med LO sammen med Aust-Agder og Telemark
- Økt kontakten med naturbruksskolene i Agder og Telemark
- Bevilget "Aktive lokallagsmidler til 9 lokallag. Til sammen kr. 68.500,-
- Fulgt opp fylkeskommunens Landbruksforum, og gitt innspill til fylkeskommunens uttale til jordbruksforhandlingene 2013

Møter, kurs og arrangementer

Naturligvis - 2012

Messa blei arrangert på Evjemoen i dagene 10. - 12. august. Arrangør er nå foreningen Landbrukets Dag BA, der Bondelaget er medeier.

Den mest besøkte messen noensinne. Nær 10 000 personer innenfor portene.

Hovedtaler, fra hovedscenen, var fylkesmann i Vest-Agder, Ann - *Kristin Olsen*.

Bondelaget hadde ansvar for "Bondens Møteplass" som denne gang var flyttet til *dyrskuplassen*, i nordre del av messeområdet. Her blei det også arrangert livdyrauksjon.

Variert program med bl.a hesteshow i regi av Lefdal Rideskole på fredagskvelden.

F.v. Finn Aasheim, Øyvind Nese og Trygve Jokelid. Alle med sentrale oppgaver i forbindelse med planlegging - og avvikling av Naturligvis. (foto: øystein moi)

Åpen Gård

Åpen Gård ble i 2012 arrangert av lokallagene Lista og Kristiansand, med bra oppmøte.

Ledermøte 2012

Det ble arrangert felles ledermøte med Aust-Agder den 01.11 på Evjemoen. 82 deltakere - og et variert og spennende program. Fra Norges Bondelag møtte generalsekretær Per Skorge og rådgiver Mina Mjærum.

Elin Røed, fra Vestfold Bondelag, holdt et svært lærerikt foredrag under tittelen: "*Fag eller fest.*" Om det å være tillitsvalgt i bl.a. Bondelaget.

Agnes Nordgaard, fylkessekretær i LO Aust-Agder, talte til bondelederne rundt emnet: "*Bondelag og fagbevegelse - en felles utfordring.*"

Lederen i Vennesla Bondelag, humørbonden Alv Vinjerui, svarte sånn da vi spurte om han var fornøyd med ledermøtet.
(foto: øystein moi)

Skattekurset 2012

Agderkontoret er hvert år teknisk arrangør for Norges Bondelags *Skattekurs for regnskapslag* tilsluttet Bondelagets Serviceordning. Turid Breistøl v/ Agderkontoret legger ned mye tid og krefter i forbindelse med skattekurset. Både før kurset - og under selve avviklingen. Et populært kurs som vi får svært gode tilbakemeldinger på.

Årets kurs var lagt til Quality Hotell, Sørlandsparken den 29. - 30. november og samlet ca.70 deltakere.

Foredragsholdere var:

Fra Bondelaget
Fra Skatteetaten

*Jan Bangen og Pål Kristian Ormstad
Erik Normann Skjønsberg*

I forkant av skattekurset (28. november) blei det arrangert en temadag med 25 deltakere. Temaet her var *rettslære*, og foredragsholder var adv. *Svein Aalling*.

En stor takk til Turid Breistøl v/ Agderkontoret som hvert år sørger for at skattekurset blir gjennomført på en prikkfri måte. Et populært kurs hvor deltakerne kommer tilbake år etter år - og gir svært gode tilbakemeldinger på både innhold og gjennomføring. (foto: øystein moi)

Sørlandssamlinga

Sørlandssamlinga 2013 blei arrangert i dagene 11. - 12. januar på Quality Hotell i Sørlandsparken. Ca 230 deltakere fikk med seg et spennende program, både faglig og sosialt. På fredagen var det bl.a. innlegg ved lederen av næringskomiteen på Stortinget, Terje Lien Aasland (Ap).

Det var også faglige innslag fra Nortura og Mattilsynet - og en hilsen fra fylkesmannen i Aust-Agder, Øystein Djupedal.

Klovnen fra Stavanger, Per Inge Torkelsen, representerte den humoristiske delen av festkvelden. En fulltreffer.

Terje Lien Aasland (AP) er leder av næringskomiteen på Stortinget. (foto: øystein moi)

Grindølen *Søren Seland* er ofte et sosialt midtpunkt hvor godtfolk samles. Særdeles god i norsk muntlig - og med et smittende humør. Ordstyrer under fylkesårsmøtet - og aktiv deltaker på den årlige Sørlandssamlinga. (foto: øystein moi)

Lokallagene per 31.12.12. :

Lokallag	Lokallagsleder	Telefon	e-post adresse	
Kristiansand	Gunnar Hangeland	95042112	Gu-hange@online.no	
Mandal	Jan Øyvind Åvik	38267838 90928612	Jan-oyvind.avik@ge.com	
Lista	Odd Harald Reve	38393176 97029089	Oh-re@online.no	
Nes	Kaspar Stordrange	38320165 97468550		
Flekkefjord	Ingve Nilsen	99557361	ingven@online.no	
Vennesla	Alv Vinjerui	38153571 90164246	alvvinjerui@gmail.com	
Songdalen	Rune Undheim	47626451	rune.undheim@vabb.no	
Søgne	Jørund Try	38167655/ 48608137	jorundtry@hotmail.com	
Marnardal	Sjur Laudal	38286140 97534482	sjurlauvdal@hotmail.no	
Åseral	Halvard Forgard	95991230	h_forgard@hotmail.com	
Audnedal	Odd Arild Eikeland	38281163 47028588	Od-ar-ei@online.no	
Lindesnes	Andreas Nøkland	91773928	andreasnokland@hotmail.com	
Lyngdal				
Hægebostad	Arne Mydland	38348642/ 41230145	tonesl@online.no	
Eiken	Harald Hobbesland	90926093	haraldhobbesland@yahoo.no	
Kvinesdal	Laila Vatland	91895836	lailavatland@agderpost.com	
Sirdal	Gunn Siri Ousdal	38371822/ 45200277	Gu-ou@online.no	

**HOS OSS ER
GODE RÅD
GRATIS!**

Ta kontakt med en av våre konsulenter innen kraftfôr og tilskuddsfôr.

Øyvind Hebnes - Salgs sjef kraftfôr

908 28 531
oyvind.hebnes@fkra.no

Bengt Egil Elve - Fagleder storfe

Hele FKRA sitt område
90 62 12 01
bengtelve@fkra.no

Marte Johannessen - Salgskonsulent storfe og hest

Hele FKRA sitt område
980 76 184
marte.johannessen@fkra.no

Ingrid Ropeid - Salgskonsulent storfe og tilskuddsfôr

Jæren og Ryfylke
916 09 800
ingrid.ropeid@fkra.no

Maria Risdal - Fagleder fjørfe

Hele FKRA området
415 03 914
maria.risdal@fkra.no

Svein Kjetil Lillehamar - Salgskonsulent fjørfe

Hele FKRA området
912 41 362
sveinkjetil.lillehamar@fkra.no

Arild Eriksen - Fagleder svin

Hele FKRA sitt område
957 24 299
arild.eriksen@fkra.no

Ole Henry Lid - Salgskonsulent svin

Jæren og Ryfylke
970 53 779
ole.henry.lid@fkra.no

Ådne Undheim - Fagkonsulent storfe/småfe

Ryfylke og Hauga landet. Småfe Rogaland.
907 62 714
aadne.undheim@fkra.no

Sverre Vanvik - Salgskonsulent storfe

Jæren
916 40 301
sverre.vanvik@fkra.no

Egil Hervik - Salgskonsulent alle dyreslag

Nord-Rogaland og Hordaland
915 47 591
egilhervik@fkra.no

Harald Støyl - Salgskonsulent alle dyreslag

Aust-Agder og Vest-Agder
975 60 000
harald.stoyl@fkra.no

Kjetil Kruse - Salgskonsulent alle dyreslag

Aust-Agder og Vest-Agder
975 57 771
kjetil.kruse@fkra.no

Priser og sortiment finner du på www.fkra.no

Bestill på www.fkra.no eller ring vår ordreteltelefon **800 30 640**.

Felleskjøpet Rogaland Agder

Felleskjøpet Rogaland Agder (FKRA) bidrar til økt lønnsomhet for bonden! Vi produserer og selger fôr, gjødsel og såvare. Vi leverer dessuten traktorer og maskinvarer. Vi har 16 butikker og 9 verksteder fra Sunnhordland i nord til Tvedestrand i sør. Hovedkontoret ligger i Stavanger, mens maskinvisning og opplag er fra Idépp.

Populært med kalvemønstring på messen "Naturligvis." (foto: øystein moi)

Plansje som blei presentert av leder av næringskomiteen på Stortinget, Terje Lien Aasland, da han besøkte Sørlandssamlinga i midten av januar. (foto: øystein moi)

Klar tale. Oppglødde bønder, fra vestfylket, parkerer både traktor og plog framfor inngangsdøra til Fylkeshuset i Kristiansand. (foto: øystein moi)

Medlemstallet i lokallagene i 2012

For å bli registrert som medlem i Norges Bondelag må man betale kontingent etter de vedtak som Norges Bondelags årsmøte fatter. Medlemstallet i lokallagene nedenfor gjelder for betalende medlemmer.

Medlemstallet i lokallagene i 2012 :

For å bli registrert som medlem i Norges Bondelag må man betale kontingent etter de vedtak som Norges Bondelags årsmøte fatter. Medlemstallet i lokallagene nedenfor gjelder for betalende medlemmer.

I Vest-Agder i 2012 var det en nedgang i antall medlemmer på 16 stk i forhold til året før.

Lag	medl.tall 31.12.11	medl.tall 31.12.12	ut i år	inn i år	pluss/ minus
Kristiansand	91	84	13	6	-7
Mandal	79	77	3	1	-2
Lista	107	101	10	4	-6
Nes	29	24	5	-	-5
Flekkefjord	64	61	5	2	-3
Vennesla	85	100	3	18	15
Songdalen	107	106	1	-	-1
Søgne	53	49	7	3	-4
Marnardal	109	111	3	5	2
Åseral	50	47	3	-	-3
Audnedal	69	68	4	3	-1
Lindesnes	75	77	3	5	2
Lyngdal	70	69	5	4	-1
Hægebostad	30	33	1	4	3
Eiken	32	31	1	-	-1
Kvinesdal	82	78	8	4	-4
Sirdal	70	70	5	5	-
Sum	1202	1186	80	64	-16

Gode venner som begge håper på et godt år for Vest-Agder Bondelag, og for Norges Bondeag. (foto: øystein moi)

Hilsen fra Vest-Agder Bygdekvinnelag

2012 er et år hvor det er skjedd mye i Bygdekvinnelagets kjølevann. Jeg ble valgt til ny leder i mars etter å ha sittet i styret som nestleder i mange år. Det er en ny situasjon å være leder, det følger mye ansvar med dette vervet, men på samme tid er det veldig interessant. Styret jobber godt sammen, og jeg vil spesielt rette en takk til Gunn Siri Ousdal som sitter i vårt styre for Bondelaget. Hun er til stor inspirasjon, og er alltid blid.

Selv sitter jeg i styret til Vest-Agder Bondelaget, og det er en lærerik og interessant arena å være med på. Jeg takker for den tilliten jeg er blitt vist av Bondelaget og måten jeg blir tatt vare på.

I 2012 var det årsmøte i Norges Bygdekvinnelag, (det er årsmøte annen hvert år), og det ble avholdt i Sarpsborg. Der ble det vedtatt en ny politisk plattform, et veldig godt arbeidsdokument for alle i NBK. Visjonen vår er: Bygdekvinnelaget, en moderne møteplass, og det er det vitterlig. Vår leder, Kathrine Kleveland fronter laget på en fantastisk god måte, og det har gjort at flere får øynene opp for hva vi jobber for.

Vest-Agder Bygdekvinnelag var også i år med på Naturligvis, hvor vi hadde ansvar for dessertbordet, som alltid er en stor suksess. Det er et samarbeide vi vil fortsette med.

I november feiret vi at Vest-Agder Bygdekvinnelag var 75 år, hvor vi hadde innbudt alle lokallag, tidligere fylkesledere, samvirkeorganisasjonene og Bondelaget. Vi feiret i Aulaen på Øyslebø Skole, en vellykket fest hvor det ble servert elgsuppe med rotgrønnsaker og bløtkake. Vi takker for den store pengegaven som Bondelaget gav oss.

Ganefart ble også i år avholdt, hvor beste spisested langs vei og vann skulle kåres, og det var lagt ekstra vekt på bruk av lokal mat og historien bak maten. Vi er i Region 5 som består av Rogaland og begge Agderfylkene. Og tenk, vår regionvinner *Smag og Behag i Grimstad* vant hele landsfinalen. En verdig vinner.

Hilsen

*Anne-Lill Fjell Roland
leder*

Flotte Bygdekvinne i full vigør under Naturligvis 2012 på Evjemoen. Anne-Lill Fjell Roland (t.v.) og Ingjerd Modal. (foto: øystein moi)

at skog
Best på skog

GARANTI

- Rask tilgang til AT Skogs medarbeidere i alle kommuner.
- Prognoser for tømmerpris, driftspris, rotnetto og investeringskostnader.
- Løpende oppdatert driftsapparat for å sikre optimal utnyttelse av tømmeret og høyest mulig pris til skogeier.
- Rask og effektiv tømmertransport.
- Miljøkompetanse hos alle ansatte og entreprenører.
- Eierdemokrati med påvirkningsmuligheter.
- Mulighet for avkastning på innskutt kapital og etterbetaling på samhandel.
- Vi er ISO sertifisert både på miljø og kvalitet.

E. REGNSKAP

Regnskap for Vest-Agder Bondelag 2012

Driftsinntekter		R 2012	Budsjett 12	R 2011
3990	Rammebevilgning	385 750,00	388 000,00	380 030,00
3930	Refusjoner andre org/prosjektinntekter	21 800,00	10 000,00	1 507,20
3992	Refusjoner opplæring og tilskudd fra NB	60 060,00	60 000,00	59 149,00
3910	Gave HMS		-	25 000,00
3140	Annonseinntekter	11 600,00	10 000,00	8 000,00
3993	Aktive lokalagsmidler	61 926,00	58 000,00	55 864,00
3991	Fylkesleders budsjett	215 800,00	220 000,00	212 617,00
3950	Inntekter vedr. kontortjenester	2 200,00	17 000,00	-
Sum inntekter		739 136,00	739 000,00	722 167,20
Kontorutgifter		R 2012	Budsjett 12	R 2011
7751	Lønn arkivarbeid	-0,08	-	34 081,40
7751	Honorar andre	-	-	20 000,00
7751	Feriepenger arkivarbeid	-	-	4 873,68
7751	Arbeidsgiveravgift arkivarbeid		-	8 312,68
7751	Ref/avsatt lønn		-	-14 325,00
7751	Bilgodtgjørelse			2 566,00
7751	Andre kontorkostnader	1 388,00	6 000,00	3 525,00
7751	Kostnader, porto/frakt	49,00		67,00
7751	Støtteannonser, materiell	1 561,20		1 867,00
		2 978,12	6 000,00	60 956,74
Styreutgifter		R 2012	Budsjett 12	R 2011
7760	Arbeidsgiveravgift	22 637,55	20 000,00	16 085,28
7760	Møtegodtgjørelse	154 903,70	140 000,00	114 000,00
7753	Fylkesleders budsjett	215 800,00	220 000,00	212 617,00
7753	Aktivitetstilskudd leder	69 785,45	45 000,00	47 433,19
7760	Diverse, gaver	2 126,00	2 000,00	1 465,00
7760	Reisegodtgjørelse	48 651,70	35 000,00	25 314,55
7760	Møteutgifter	50 311,91	15 000,00	20 901,63
7760	Billetter/refusjon reiseutgifter	5 492,00	10 000,00	4 387,00
Sum styreutgifter		569 708,31	487 000,00	442 203,65
Møteutgifter og informasjon		R 2012	Budsjett 12	R 2011
7756	Årsmøte	28 083,20	40 000,00	48 124,95
7757	Ledermøte	513,00	65 000,00	8 751,15
7758	Andre møter/utmarksarbeid	-	23 000,00	5 728,00
7759	Revisjon	-	-	4 686,75
7761	Valgmennd	14 794,95	7 000,00	12 851,35
7755	Opplæring av tillitsvalgte	7 075,00	60 000,00	26 951,90
7764	Informasjon	3 290,56	-	740,46
7765	Aktive lokalagsmidler	59 137,00	58 000,00	58 290,84
7766	Naturligvis Messa stand	4 359,38	-	1 605,90
Sum møteutgifter og informasjon		117 253,09	251 000,00	167 731,30
Sum utgifter i alt		689 939,52	744 000,00	670 891,69
Driftsresultat		49 196,48	-5 000,00	51 275,51

Finanskostnader	R 2012	Budsjett 2012	R 2011
8050 Renteinntekter	32 724,00	35 000,00	33 756,57
7770 Gebyrer	-112,50	-	-206,00
7720 Gaver og bevilgninger	-19 000,00	-19 000,00	-14 000,00
7796 Øreavrundinger	-	-	-1,00
Resultat av finansposter	13 611,50	16 000,00	19 549,57
Årsresultat	62 807,98	11 000,00	70 825,08

Forenklet Balanseregnskap

Kortsiktig gjeld	2012	2011
2976 Aktive lokallagsmidler	14 825,70	90 869,00
Sum kortsiktig gjeld	14 825,70	90 869,00

Egenkapital	2012	2011
2050 Egenkapital pr 31.12.11	1 057 869,30	987 044,22
8800 Årsresultat	62 807,98	70 825,08
Sum egenkapital	1 120 677,28	1 057 869,30

Noter:

Driftsinntekter

Konto 3992 - Tilskudd opplæring fra NB, går mot avd 7755

Konto 3993 -Aktive lokallagsmidler fra NB går mot avd 7765

Konto 3991 -Fylkesleders budsjett 2012, går mot 7753, inkludert aktivitetstilskudd leder

Konto 3930 -oppgjør for prosjektet Landbruk på dagsorden.

Møteutgifter og informasjon

Avd 7756- Års møte. Hotellutgifter og reisekostnader på utsendingene fra lokallaga.

Avd 7757 - Ledermøte. Kostnadene er betalt fra "aktive lokallagsmidler" som stod igjen på fond.

Finanskostnader

Konto 7720- Bevilgninger: 4H kr 4.000,- og Nei til EU i VA kr 10.000,-, gave Vest-Agder

Bygdekvinnelags 75 års jubileum på kr 5.000,-

Forenklet Balanseregnskap

Konto 2976 - Aktive lokallagsmidler på regnskap 2011. Brukt til innhenting av e-post og

mobilnummer til medlemmene i fylket og til ledermøtet 2012. Det står kr 14.825,70

igjen på avsetning aktive lokallagsmidler fra tidligere år . Disse er øremerket midler til

Stortingsvalget høsten 2013.

Konto 2050- Av dette er 50.000 lån til Landbrukets Dag SA

Gårdskreditt

- rask og enkel tilgang til kapital

Gårdskreditt er et fleksilån for landbruket som gir deg større økonomisk frihet.

Innenfor den avtalte lånerammen styrer du selv hva du bruker pengene på, og hvor mye som skal nedbetales.

Renter beregnes kun på det beløpet som du til enhver tid har benyttet.

Søk om gårdskreditt hos oss! Vi hjelper deg med lån og finansiell rådgivning.

Landkredittbank.no/landbruk | 815 52 245 Landkreditt Bank

Står du framfor viktige valg for fremtiden?

TINE Strategi og Veivalg

Bonden som bedriftsleder må planlegge og lede virksomheten på lang sikt. **Strategiprosesser** dreier seg om å gjennomføre veivalg. Riktig retning vil sikre lønnsomhet på kort og lang sikt!

Sertifiserte rådgivere kan bistå med å

- Utforme mål
- Kartlegge muligheter
- Utvikle alternativer
- Vurdere og motivere til valg
- Støtte i gjennomføring

Tar du ikke valg selv, vil omgivelsene gjøre det for deg!

TINE Rådgiving

Kontakt TINE Rådgiver eller les mer på medlem.tine.no

BENYTT DEG AV DINE MEDLEMSFORDELER

Vi kjenner bondens hverdag og følger nøye med i utviklingen i landbruksnæringa. Vi har god kompetanse på nye næringsvirksomheter knyttet til landbruket.

Alle de store organisasjonene i landbruket har fornyet sitt samarbeid med Gjensidige i langsiktige avtaler. Over 70 % av alle bønder i Norge er forsikret hos oss.

Vi jobber med helse, miljø og sikkerhet og forebygging av skader for at du skal være trygg i hverdagen. Ditt engasjement i HMS gir deg trygge omgivelser og bedre og billigere forsikringer.

Bruk medlemsfordelene dine og få gode rabatter og fordeler du også.

Kontakt oss på 03100, se gjensidige.no/landbruk eller kom innom vårt kontor.

Jo mere vi er sammen

Alle husdyrprodusenter er små aktører i det store markedet. Men alle er sterkere når vi opptrer sammen.

Nortura er det eneste landsomfattende slakteriet i Norge som eies av medlemmene. Vi er bøndernes egen bedrift.

Vårt formål er å sikre avsetning av norsk kjøtt og egg og skape verdier for eierne. Se medlem.nortura.no

Skann koden til venstre og les intervjuet med styreleder Sveinung Svebestad på Norturas medlemsider.

Notater:

